ПРАВИЛНИК
о откривању илегалних прикључака, откривању неовлашћене потрошње воде и обрачуну количине и вриједности неовлашћено потрошене воде

Источно Сарајево, јун 2021. године

На основу члана 7. и 18. Закона о јавним предузећима ("Сл. гласник РС", број 75/04 и 78/11), члана 17. и 19. Закона о комуналним дјелатностима ("Сл. гласник РС", бр. 124/11), члана 27., 29., 32., 36., 44. и 62. Одлуке о водоводу и канализацији на подручју града Српско Сарајево ("Сл. новине града Српско Сарајево", бр. 7/04) и члана 57. Статута Комуналног предузећа "Водовод и канализација" а.д. Источно Сарајево бр. СА-1414-2/12 од 18.06.2012. године, Надзорни одбор, на приједлог Управе Предузећа, на 23. редовној сједници одржаној дана 30.06.2021. године, донио је

ПРАВИЛНИК
о откривању илегалних прикључака, откривању неовлашћене потрошње воде и обрачуну количине и вриједности неовлашћено потрошене воде

1. ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим Правилником регулишу се питања забране илегалног прикључења на водоводну и канализациону мрежу и неовлашћене потрошње воде, начин откривања илегалних прикључака и злоупотребе водомјера са циљем прикривања, односно умањења стварне потрошње воде ("крађа воде"), као и обрачун количине и вриједности неовлашћено потрошене воде.

Члан 2.

Појмови употребљени у претходном члану овог Правилника имају сљедеће значење:

1. **илегално прикључење на водоводну и канализациону мрежу** јесте:
   - сваки самовољно изграђен прикључак без сагласности К.П. "Водовод и канализација " а.д. Источно Сарајево (у даљем тексту: Предузеће);
   - уградња водомјера, уређаја и инсталација које не испуњавају услове у погледу техничке исправности, санитарне заштите, заштите животне средине и друге прописане услове.

2. **неовлашћена потрошња воде ("крађа воде")** јесте:
   - свака потрошња воде из водоводне мреже, мимо водомјером контролисане потрошње, односно свака злоупотреба водомјера;
   - оштећење пломбе или окретање водомјера у обрнутом смјеру са циљем прикривања, односно умањивања стварне потрошње воде;
   - свако прикључење корисника комуналних услуга на водоводну мрежу прије инсталираних водомјера (директан прикључак);
   - свака злоупотреба инсталираних хидраната и коришћење воде из истих за пиће, прање улица и возила или за заливање зелених површина и сл.

3. **паушално обрачунавање илегално потрошене воде** јесте утврђивање количине и новчане вриједности неовлашћено потрошене воде процјеном у складу са тзв. *стандардом дневне паушалне потрошње воде* дефинисане правилима хидро-грађевинске струке.

Члан 3.

На сва питања која нису регулисана овим Правилником, примјењују се одредбе Одлуке о водоводу и канализацији на подручју града Српско Сарајево ("Сл. новине града Српско Сарајево", бр. 7/04).

2. ЗАБРАНА ИЛЕГАЛНОГ ПРИКЉУЧЕЊА НА ВОДОВОДНУ МРЕЖУ И НЕОВЛАШЋЕНЕ ПОТРОШЊЕ ВОДЕ

Члан 4.

Власницима – корисницима стамбених, стамбено-пословних, привредних и других објеката, **забрањено је** самовољно прикључивање на водоводну мрежу, односно прикључивање без одговарајуће сагласности Предузећа.

Члан 5.

Власницима – корисницима стамбених, стамбено-пословних, привредних и других објеката, **забрањује се**:

1. потрошња воде мимо водомјером контролисане потрошње исте;
2. свака злоупотреба водомјера или хидранта што таксативно, али не и лимитативно укључује оштећење или раскидање пломбе, окретање водомјера у обрнутом смјеру и слично;
3. свако прикључивање на водоводну мрежу прије инсталираних водомјера – директан прикључак;
4. свако оштећење или уништење објеката и уређаја система водоснабдијевања, као и загађивање воде за пиће шкодљивим материјама, чиме се проузрокују поремећаји у снабдијевању водом за пиће и изазивају опасности по живот и здравље људи и заштиту животне средине.

Члан 6.

Свако кршење цитираних забрана из члана 4. и 5. овог Правилника, санкционисано је одговарајућим законом и подзаконским актом и против одговорних физичких и правних лица, као и одговорног лица у правном лицу, предузимаће се одговарајуће мјере одговорности и покретати поступак за накнаду штете.

3. ПОСТУПАК ОТКРИВАЊА И РЕГИСТРОВАЊА ИЛЕГАЛНИХ ПРИКЉУЧАКА И НЕОВЛАШЋЕНЕ ПОТРОШЊЕ ВОДЕ

Члан 7.

Инкасанти и други радници Наплатне службе - контролори, као и водоинсталатери, имају право и дужност да приликом обиласка терена – очитавања водомјера и утврђивања потрошње воде, утврде све случајеве илегалног прикључења на водоводну мрежу, неовлашћене потрошње воде ("крађа воде"), злоупотребе водомјера, скидања или оштећења пломбе водомјера, прикључења на водоводну мрежу прије инсталираног водомјера – директан прикључак, оштећења или уништења објеката и уређаја система

водоснабдијевања, неконтролисано отицање воде у шахтовима и на јавним површинама, као и загађивање воде за пиће шкодљивим материјама.

Члан 8.

Откривање и регистровање илегалних прикључака на водоводну мрежу и друге злоупотребе у водоснабдијевању врше се у редовном, свакодневном обиласку терена од стране сваког инкасанта задуженог за одређени терен (приликом уручивања мјесечних обрачуна, очитавања потрошње воде, као и у свакодневним контактима са корисницима воде).

Ванредне контроле спроводе се на основу дојаве од стране грађана или када се јави основана сумња да је неки објекат илегално прикључен или да постоји вјероватноћа да се ради о "крађи воде".

Сумња се може извести на основу ниских мјесечних обрачуна потрошње, који нису сразмјерни стварној потрошњи од стране појединих корисника (број чланова домаћинства, заливање баште, прање возила и улице, пуњење базена и сл).

Налог за ванредну контролу могу дати контролори инкасаната, руководилац Наплатне службе, руководилац Службе за правне послове, као и чланови Управе Предузећа.

Члан 9.

О извршеној контроли и нађеном стању у случајевима из претходног члана, инкасант сачињава записник и одмах обавјештава непосредног руководиоца.

По пријему записника и обавјештења из претходног става, на лице мјеста излази контролор инкасаната, који о нађеном стању, уз присуство власника прикључка, односно другог присутног пунољетног лица, сачињава писани, званични записник. По потреби се врши фотографисање затеченог стања, обавјештава Комунална полиција и Полицијска управа Источно Сарајево, ради њиховог присуства и званичног увиђаја.

Записник се сачињава у три примјерка од којих се један уручује власнику прикључка након читања и потписивања, а друга два се просљеђују Наплатној служби и Служби за правне послове.

Записник овјерава потписом контролор и власник прикључка, односно друго присутно пунољетно физичко лице у својству свједока.

У случају да власник прикључка или контроли присутни свједок не жели да потпише записник, контролор констатује тај податак на записнику, односно податак да друга страна не жели потписати записник. Тако сачињен записник сматра се вјеродостојном исправом и у накнадним поступцима сматраће се као јавна исправа.

Члан 10.

Након откривања и регистровања илегалног прикључка и "крађе воде", Наплатна служба формира **досије корисника** којег чини:

- писмени налог за контролу;
- записник инкасанта о нађеном стању;
- записник контролора о нађеном стању;
- записник Комуналне полиције о нађеном стању;
- записник Полицијске управе Источно Сарајево о нађеном стању (уколико постоји);

- копија записника о пломбирању за предметни водомјер;
- фотографије са лица мјеста којима се документује илегални прикључак, односно "крађа воде";
- налог за отклањање техничких недостатака;
- налог за искључење прикључка са водоводне мреже;
- мјере које су предузете од надлежних служби;
- паушални обрачун илегално потрошене воде.

Досије корисника из става 1. овог члана доставља се Служби за правне послове у посебном омоту списа за предмет, на коме ће се назначити број омота списа и исти ће се евидентирати у посебан дјеловодник предмета.

Обрасци примјера докумената и аката из става 1. и 2. овог члана чине саставни дио овог Правилника и исти се морају користити у његовој реализацији.

4. УТВРЂИВАЊЕ ПЕРИОДА ТРАЈАЊА И ОБРАЧУН КОЛИЧИНЕ И НОВЧАНЕ ВРИЈЕДНОСТИ НЕОВЛАШЋЕНО ПОТРОШЕНЕ ВОДЕ

Члан 11.

Након достављања записника о извршеној контроли и констатованом стању да је извршен илегалан прикључак, односно да постоји неовлашћена потрошња воде, утврђују се потребни елементи у односу на почетак периода илегалног прикључења на водоводну мрежу, као и у односу на почетак периода неовлашћене потрошње воде, а све са циљем обрачунавања количине неовлашћено потрошене воде одређене у новчаној вриједности и исказане на обрачуну за воду и иста се доставља кориснику комуналне услуге на плаћање.

Период за који се врши обрачун неовлашћене потрошње воде, утврђује се на сљедећи начин:

1. Уколико се може прецизно утврдити **датум израде илегалног прикључка**, обрачунски период се врши за период од документовано утврђеног времена илегалног прикључка па све до дана откривања илегалног прикључка. У том случају, обрачун количине и новчаног износа неовлашћено потрошене воде, врши се према стандардима дневне паушалне потрошње воде из члана 12. овог Правилника.
2. Уколико се може прецизно утврдити **датум неовлашћене радње** којом је омогућена неовлашћена потрошња воде, обрачунски период се врши за период од документовано утврђеног датума посљедњег очитавања стварног стања потрошње воде па до дана откривања неовлашћене потрошње воде. У том случају, обрачун количине и новчаног износа неовлашћено потрошене воде врши се према стандардима дневне паушалне потрошње воде из члана 12. овог Правилника.
3. Уколико се утврди да је **илегални прикључак изведен прије инсталираног водомјера** према водоводној мрежи, односно директно на водоводну мрежу, обрачунски период утрошка воде рачуна се од времена претходног очитавања стварне потрошње воде, с тим да ако подаци те садржине нису доступни (нпр. није регистрован као корисник комуналних услуга), за обрачунски период се узима

период у трајању од 12 мјесеци, а количина и новчани износ неовлашћено потрошене воде врши се према стандардима дневне паушалне потрошње воде из члана 12. овог Правилника.

4. Уколико **није могуће утврдити датум предузимања неовлашћене радње** којом је омогућена неовлашћена потрошња воде, за обрачунски период се узима период у трајању од 12 мјесеци, а количина и новчани износ неовлашћено потрошене воде врши се према стандардима дневне паушалне потрошње воде из члана 12. овог Правилника.
5. Уколико је редовном, односно ванредном контролом на терену, утврђено да је оштећена или раскинута пломба на водомјеру, те на тај начин створени предуслови за трошење воде без правилног регистровања утрошка, за обрачунски период се узима период у трајању од 30 дана, а количина и новчани износ неовлашћено потрошене воде врши се према стандардима дневне паушалне потрошње воде из члана 12. овог Правилника.

Очитавање стварног стања потрошње, евидентираног на читачкој књизи, користиће се као основ за обрачун паушалне потрошње искључиво ако се у читачкој књизи налази број водомјера, број пломбе и напомена о њеној уредности.

Члан 12.

Обрачун количине неовлашћене потрошње воде, врши се према тзв. **стандарду дневне паушалне потрошње воде*,** односно водомјером нерегистроване потрошње воде, а која подразумијева сљедеће просјеке:

1. **180 л** по члану (у нарави коришћење воде за пиће, спремање хране, умивање и прање, купање-туширање, употреба тоалета, прање посуђа и прање рубља);
2. **50 л** по грлу крупне стоке (у нарави коришћење воде за напајање);
3. **10 л** по грлу ситне стоке (у нарави коришћење воде за напајање);
4. **5 л** на десет комада живине (у нарави коришћење воде за напајање);
5. **100 л** по комаду (у нарави прање аутомобила, трактора, механизације, приколица и сл.);
6. **1,5 л** по $м^2$ (у нарави заливање дворишта, башти, травњака и сл.);
7. **40 л** по такмичару (у спортским објектима), или запосленим (у привреди, установама, администрацији, трговинским радњама и др.);
8. **50 л** по сједишту (у кафићима, ресторанима и сл.);
9. **100 л** по посјетиоцу (пливалиште, базени и др.);
10. **300 л** по запосленом (у фризерским радњама).

*** наведени стандарди од 1. до 10. преузети су из књиге "ВОДОВОД И КАНАЛИЗАЦИЈА У ЗГРАДАМА" аутора М. Радонић, издавач ИРО "Грађевинска књига", Београд, 1983. године**

Сви корисници комуналних услуга који су прекршили забране из члана 4. и 5. овог Правилника, а чији објекти су прикључени на канализациони систем на подручју општина Источно Ново Сарајево, Источна Илиџа и Трново, дужни су платити ону количину отпадних

вода која одговара количини неовлашћено потрошене воде која је отекла у канализациони систем.

Достављање обрачуна неовлашћено потрошене воде кориснику, врши се уз конкретно показивање писаног налога за искључење објекта корисника са система водоснабдијевања, напомињући да су се остварили елементи прекршаја, уз приједлог да се закључи уговор о поравнању и плаћању обрачунатог дуга у ратама.

Члан 13.

Уколико корисник прихвати понуду за закључење уговора о поравнању дуга, истом се даје упутство о начину измиривања дуга у више рата, као и на посљедице уколико не испоштује одредбе закљученог уговора.

Члан 14.

Уколико корисник не прихвати испостављени обрачун за неовлашћено утрошену воду, односно одбије да закључи уговор о поравнању, Служба за правне послове Предузећа дужна је да покрене поступак наплате судским путем подносећи тужбу за накнаду причињене штете, аргументујући њену основаност записником контролора о откривању неовлашћене потрошње, фотографијама са мјеста "крађе" којима се иста доказује, те испостављеним рачуном за неовлашћену потрошњу воде.

Ако су испуњени елементи бића кривичних дјела, руководилац Службе за правне послове дужан је да сачини и поднесе кривичну пријаву Окружном тужилаштву у Источном Сарајеву, с тим да у име овог Предузећа, кривичну пријаву потписује директор Предузећа.

Руководилац Службе за правне послове, има право и дужност да савјесно, ажурно, стручно и професионално води све судске поступке у име и за рачун овог Предузећа, као и да једном мјесечно састави извјештај о покренутим судским поступцима и исти достави Управи Предузећа на информисање.

Директор Предузећа је овлашћен да на приједлог руководиоца Службе за правне послове, овласти и другог радника овог Предузећа који испуњава услове у погледу звања дипломираног правника, као и потребних стручности, знања и искуства у заступању Предузећа пред судовима у Босни и Херцеговини.

5. ПРЕДУЗИМАЊЕ МЈЕРА

Члан 15.

У поступку откривања и регистровања илегалних прикључака и неовлашћеног коришћења воде, обавезно се предузимају сљедеће мјере:

- вршење непосредног увиђаја;
- фотографисање стања;
- сачињавање записника;
- асистенција полиције у случајевима гдје корисници илегалних прикључака не дозвољавају приступ откривању "крађе" воде;
- обавјештавање и присуство Комуналне полиције;
- подношење захтјева за прекршајни поступак;

- подношење кривичне пријаве због остваривања елемената бића кривичних дјела утврђених Кривичним законом РС, са истицањем имовинско-правног захтјева за накнаду настале штете;
- покретање поступка дисциплинске одговорности против инкасаната и контролора, уколико се утврди да су исти знали или били дужни да знају за случај илегалног прикључка, односно недозвољеног коришћења воде код корисника, на терену за који су били задужени.

Члан 16.

Након откривања и регистровања илегалног прикључка и "крађе воде", радници Техничке службе Предузећа ће одмах на лицу мјеста "крађе" демонтирати прикључак о трошку корисника и издати му предрачун о обављеним радовима демонтирања истог, а према тарифи трошкова утврђеној у важећој Одлуци о утврђивању Цјеновника услуга КП "Водовод и канализација" а.д. Источно Сарајево.

6. ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 17.

Тумачење одредби овог Правилника даје Надзорни одбор.

Члан 18.

Измјене и допуне овог правилника врше се на начин и по поступку предвиђеним за његово доношење.

Члан 19.

Овај Правилник ступа на снагу по добијеној сагласности на исти од стране начелника општине Источно Ново Сарајево, у складу са чланом 59. став (1) тачка 12) Закона о локалној самоуправи ("Сл. гласник РС" број 97/2016 и 36/2019), а објавиће се на огласној плочи и интернет страници Предузећа.

ПРЕДСЈЕДНИК
НАДЗОРНОГ ОДБОРА

Мр. Бранислав Суботић

Број: 1917-1/21
Источно Сарајево, 30.06.2021. године